

MỘT TRƯỜNG HỢP LÂM SÀNG ĐỘNG KINH

Lê Tự Phương Thảo¹

Giới thiệu một bệnh nhân 31t biểu hiện khi đến khám là động kinh với những cơn té ngã đột ngột.

Bệnh nhân nam, sinh năm 1976, đến khám tại bệnh viện ND Gia Định do có cơn động kinh té ngã.

Bệnh sử xuất hiện động kinh co giật nhẹ vào ban đêm ở 6-8 tuổi sau đó xuất hiện những cơn động kinh co cứng co giật, cơn giật cơ và kể đến là cơn té ngã đột ngột kéo dài 3-5 giây. Bệnh nhân có rất nhiều chấn thương vùng đầu mặt do té ngã đột ngột. Tiền sử sanh thường, cân nặng 3,2 kg, phát triển tâm thần vận động tương đối bình thường. Lúc lớn lên, học hành tạm được (học đến lớp 9, ở lại lớp 1 năm). Gia đình và người thân không ai mắc bệnh động kinh.

Động kinh với cơn té ngã đột ngột hay còn gọi là Động kinh mất trương lực có đặc điểm là đột ngột sụp xuống hoặc té ngã xuống nền nhà do mất trương lực cơ thoáng qua. Trên EEG, cơn mất trương lực tương ứng với giai đoạn đầu các gai - sóng đồng thì lan tỏa hai bên cho đến quãng nửa đầu xuất hiện sóng chậm trong phức bộ này.

Động kinh mất trương lực được xếp trong nhóm Động kinh giật cơ-mất đứng (myoclonic-astasic epilepsy_MAE), là một thể loại động kinh được phân loại mới đây (1995). Lúc đầu hội chứng Lennox-Gastaut và Động kinh giật cơ-mất đứng được xếp trong nhóm động kinh giật cơ. Tuy nhiên biểu hiện lâm sàng, đặc điểm tâm thần kinh, điện não và tiên lượng của Động kinh giật cơ-mất đứng có hơi khác so với hội chứng Lennox-Gastaut. Động kinh với cơn té ngã đột ngột thường xảy ra trong Động kinh giật cơ-mất đứng hơn là trong hội chứng Lennox-Gastaut.

Tiêu chuẩn chẩn đoán Động kinh giật cơ-mất đứng theo Liên đoàn chống động kinh thế giới như sau:

1. Phát triển bình thường trước khi khởi phát động kinh và không có các bất thường cơ quan não bộ
2. Khởi phát động kinh giật cơ, động kinh giật cơ-mất đứng hoặc động kinh mất trương lực từ 7 tháng đến 6 tuổi.
3. Có các phóng lực gai-sóng hay đa gai sóng lan tỏa trên EEG với tần số 2-3 Hz, không có các phóng lực gai khu trú.
4. Loại trừ động kinh giật cơ nặng nề ở trẻ em, loại trừ hội chứng Lennox-Gastaut căn nguyên ẩn theo định nghĩa của Liên đoàn chống động kinh thế giới.

Cần nhận diện rõ động kinh giật cơ-mất đứng là một thể loại đặc biệt, cách điều trị khác với hội chứng Lennox-Gastaut.

¹ TS, bộ môn Thần kinh ĐH Y Phạm Ngọc Thạch, khoa Thần kinh BV Nhân Dân Gia định